Lieta Nr.A42444107
A1767-08/18

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008. gada 30. septembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese K.Kalvāne-Radziņa,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *V.J.* pieteikuma par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2006. gada 8. decembra lēmuma Nr.1/12-J/5329 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007. gada 4. janvārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *V.J.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums par Ieslodzījuma vietu pārvaldes (turpmāk arī – atbildētājs) 2006. gada 8. decembra lēmuma Nr.1/12-J/5329 (turpmāk arī – Lēmums) atcelšanu.

[2] 2006. gada 7. novembrī Centrālcietuma uzraugi sagatavoja ziņojumu par ieslodzītā disciplīnas pārkāpumu, kurā konstatēts, ka 2006. gada 7. novembrī plkst.23.01 pieteicējs skaļi sarunājās caur logu ar ieslodzīto no citas kameras. Uz uzrauga aizrādījumiem pieteicējs nereaģēja, ar ko pieteicējs pārkāpa Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 14. panta 4. punktu un 35. panta 2. punktu.

2006. gada 15. novembrī Centrālcietuma priekšnieks ar lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu nolēma pieteicējam piemērot disciplinārsodu, izsakot brīdinājumu.

Izskatot pieteicēja sūdzību, Ieslodzījuma vietu pārvalde ar Lēmumu konstatēja, ka piemērotais disciplinārsods ir pamatots un likumīgs, atcelt vai mainīt disciplinārsodu nav pamata.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot to atcelt šādu motīvu dēļ:

[3.1] Pieteicējs norāda, ka Rīgas izmeklēšanas cietumā saņēma 2006. gada novembra ziņojumu, kuru sastādīja Centrālcietuma uzraugi. Pieteicējs norāda, ka pārkāpumu nav izdarījis.

[3.2] Pieteicējs uzskata, ka Centrālcietuma uzraugu rīcība bija tīša, jo pieteicējam līdz šim incidentam nav bijuši nekādi pārkāpumi.

[4] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā atbildētājs norāda, ka pieteikums ir nepamatots šādu apsvērumu dēļ:

[4.1] Atbildētājs norāda, ka pieteicēja disciplinārā pārkāpuma izdarīšanas brīdī (2006. gada 7. novembrī) uz pieteicēju attiecās Centrālcietuma priekšnieka 2006. gada 11. maija rīkojums Nr.27 „Apcietināto dienas kārtība darba dienās". Minētā dienas kārtība nosaka apcietināto naktsmieru no pulks. 22.00 līdz 06.00.

Ar šo dienas kārtību, apcietināto tiesībām un pienākumiem pieteicējs 2005. gada 23. februārī tika iepazīstināts par ko pieteicējs arī parakstījās.

[4.2] Atbildētājs paskaidro, ka saskaņā ar Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 35. panta 2. punktā noteikto apcietinātā darbība - atteikšanās izpildīt izmeklēšanas cietuma darbinieka likumīgās prasības, ir uzskatama par rupju izmeklēšanas cietumu iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumu.

[5] Pieteicējs ir piekritis administratīvās lietas izskatīšanai rakstveida procesā *(lietas lapa 25).* Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 114.pantam ar Administratīvās rajona tiesas tiesnese 2007. gada 22. janvāra lēmumu noteikts lietu izskatīt rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir apmierināms.

[7] Atbildētājs ar 2006.gada 7.novembra ziņojumu par ieslodzītā disciplīnas pārkāpumu ir konstatējis, ka pieteicējs 2006.gada 7.novembrī plkst.23.01 skaļi sarunājās caur logu ar ieslodzīto no citas kameras un uz darbinieka aizrādījumu nereaģēja. Tāpat ziņojumā ir norādīts, ka ar šādām darbībām pieteicējs ir pārkāpis Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 14.panta 4.punktu un 35.panta otro punktu. Pieteicējs paskaidrojumus par ziņojumā konstatēto faktu rakstīt atteicās *(lietas lapa 30).*

2006.gada 11.novembrī pieteicējs rakstīja paskaidrojumu par 2006.gada 7.novembra ziņojumā konstatēto faktu un norādīja, ka pārkāpumu noliedz *(lietas lapa 32).*

Ar pārsūdzēto Lēmumu pieteicējs ir disciplināri sodīts par Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 14.panta 4.punkta pārkāpumu. Pieteicējam ir piemērots disciplinārsods – brīdinājums.

[8] Saskaņā ar Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 14.panta 4.punktu apcietinātajam ir pienākums ievērot izmeklēšanas cietumā noteikto dienas kārtību.

Tiesa konstatē, ka ar 2006.gada 11.maija Centrālcietuma priekšnieka rīkojumu Nr.27 ir apstiprināta Apcietināto dienas kārtība darba dienās *(lietas lapas 33, 34).*

Tāpat lietas materiālos ir pieteicēja parakstīts apliecinājums, ka viņš ir iepazinies ar iekšējās kārtības noteikumiem izmeklēšanas cietumos *(lietas lapa 35)*. Tiesa konstatē, ka pieteicējs šo apliecinājumu ir parakstījis 2005.gada 23.februārī. Tādejādi ir secināms, ka pieteicējs nav iepazīstināts ar jauno Apcietināto dienas kārtību darba dienās, kas ir apstiprināta ar Centrālcietuma priekšnieka 2006.gada 11.maija rīkojumu Nr.27.

[9] Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesa uzskata, ka atbildētājs nebija tiesīgs piemērot pieteicējam disciplinārsodu par to, ka pieteicējs nav ievērojis izmeklēšanas cietumā noteikto dienas kārtību, ar kuru pieteicējs nemaz nebija iepazīstināts.

Saskaņā ar Apcietinājumā turēšanas kārtības likuma 12.pantu pēc ievietošanas izmeklēšanas cietumā administrācija apcietināto viņam saprotamā valodā (ja nepieciešams, pieaicinot tulku) nekavējoties iepazīstina ar viņa tiesībām un pienākumiem, kā arī informē par amatpersonām, pie kurām apcietinātais var vērsties ar sūdzībām un lūgumiem. Apcietinātais ar parakstu apliecina, ka ir iepazīstināts ar minēto informāciju.

Tiesas ieskatā tas apstāklis, ka persona, to ievietojot izmeklēšanas cietumā, sākotnēji ir parakstījusies, ka tai ir zināmi viņas pienākumi, nenozīmē, ka tā pati persona nav jāiepazīstina ar jauno kārtību, kas tiek apstiprināta pēc tās ievietošanas izmeklēšanas cietumā, kamēr tā tur atrodas.

Tiesas vērtējumā atbildētāja rīcība, neiepazīstinot pieteicēju ar jauno dienas kārtību, ir pretrunā patvaļas aizlieguma principam, kas uzliek pienākumu iestādei ņemt vērā faktus, kas ir pamatoti ar objektīviem un racionāliem juridiskiem apsvērumiem. Proti, nav pamatoti vērst pret personu piespiedu ietekmēšanas līdzekļus par kādas noteiktas kārtības neievērošanu, ja persona ar šo kārtību nemaz nav iepazīstināta. Pretējā gadījumā valsts pārvaldes rīcība ir pielīdzināma patvaļai, kas nav pieļaujama demokrātiskā sabiedrībā. Citiem vārdiem sakot, ja reiz iestāde prasa no tai īpaši pakļautas personas ievērot iekšējās kārtības noteikumus, iestādei ir pienākums ar šiem kārtības noteikumiem iepazīstināt visas tās pakļautībā esošās personas. Īpaši tad, ja tiek apstiprināta jauna iekšējā kārtība, pat pie apstākļiem, ja tajā nav paredzētas būtiskas izmaiņas.

[10] Ņemot vērā iepriekš norādīto, tiesa uzskata, ka pārsūdzētais Lēmums ir prettiesisks administratīvais akts un ir atceļams ar tā pieņemšanas dienu.

[11] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Tiesa konstatē, ka pieteicējs valsts nodevu LVL 10,00 (desmit latu) apmērā par pieteikumu par lietas ierosināšanu tiesā ir samaksājis 2007.gada 5.martā *(lietas lapa 22)*. Tā kā pieteicēja pieteikums ir apmierināms pilnībā, tad no atbildētāja par labu pieteicējam ir piespriežama viņa samaksātā valsts nodeva.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš konstatēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. pantu, 253.panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

V.J. pieteikumu par Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2006. gada 8. decembra lēmuma Nr.1/12-J/5329 atcelšanu apmierināt.

Atcelt Ieslodzījuma vietu pārvaldes 2006. gada 8. decembra lēmumu Nr.1/12-J/5329 ar tā pieņemšanas dienu.

Piespriest no Latvijas Republikas par labu *V.J.* valsts nodevu Ls 10,00 (desmit latu) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2008. gada 30. septembrī.

Tiesnese K.Kalvāne-Radziņa